מה הדין: שאלת חפץ מילד קטן והחזרתו לקטן שנאבד מידו – השבה לקטן

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

מי ששאל חפץ מילד קטן והחזירו לידי הילד ואז נאבד – חייב לשלם להורים, כי "השבה לקטן לא שמה השבה".

הנידון: אדם ששאל חפץ (כגון כלי כתיבה, ספר או צעצוע) מילד קטן, וכשסיים להשתמש בו החזיר את החפץ לאותו ילד קטן. לאחר מכן נאבד החפץ מידי הילד. הורי הילד תובעים את השואל לשלם – האם השואל פטור מפני שהחזיר למי שלקח ממנו, או שמא החזרה לקטן אינה נחשבת השבה?

השואל חייב לשלם לבעלים (להורים)!

הכלל ההלכתי קובע: "השבה לקטן — לא שמה השבה". כיוון שילד קטן אינו בר דעת משפטית לשמור על חפצים, ברגע שאדם מבוגר שאל חפץ, הרי הוא נכנס לגדר "שואל" החייב באחריות השמירה כלפי הורי הילד. החזרת החפץ לידיו של הקטן אינה פורקת ממנו את אחריות השמירה.

אמנם, בחפצים פעוטי ערך במיוחד בבית הספר (כגון עיפרון או מחק פשוט) שדרך ההורים למחול ולהפקיר מראש – אין קפידא, אך בחפצים בעלי ערך ממוני החזרה לקטן אינה פוטרת את השואל.

(מקורות: שולחן ערוך, חושן משפט, סימן שנ"ו סעיף ד', וסימן שס"ז סעיף ג' ; ובפתחי תשובה שם סעיף קטן ד').

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

להרשמה ולפרטים: 02-6260680 · horat-hamishpat.co.il

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

https://horat-hamishpat.co.il/halacha-qa/borrowed-item-from-small-child/